

Klassvillkorad rörlighet inom EU

*FLORENCE FRÖHLIG är fil. dr och lektor i etnologi vid institutionen för historiska studier, Södertörn Högskola. Hennes forskning fokus ligger i kritiska kulturarvstudier & Östersjö- och Östeuropaforskningen. Hon har bland annat forskat i transnationella processer och samhälls-
vandlingar inom EU (inom projektet TRANSWEL). Hennes senaste forskning behandlar nukleära kulturarv inom projektet "Atomic Heritage Goes Critical".*

DAVID GUNNARSSON är fil. dr och lektor i etnologi vid institutionen för historiska studier, Södertörns Högskola. Hans forskningsintressen berör görandet av nationella identifikationer, särskilt svensket, i förhållande till andrakategoriseringar såsom religion, etnicitet/ras och kön.

Under de senaste tre decennierna har det svenska samhället genomgått stora förändringar när det gäller klassaspekter.¹ Bland dem pekar Anders Neergaard (2018) bland annat ut en ökande ojämlikhet mellan fattiga och rika, men även en polariserad arbetsmarknad där det har skett en ökning av såväl arbeten som kräver hög utbildning (och som ger höga löner) som av arbeten "med låga kvalifikationskrav och låga löner" (Neergaard 2018:15). När det gäller det senare lyfter Neergaard (2018:14f) även fram att om vi kan se en minskning av exempelvis industriarbeten i Sverige så beror de inte i första hand på en minskning av dem generellt, utan att de flyttat utomlands i en alltmer globaliserad arbetsmarknad, vilket gör det problematiskt att studera klass enbart genom att titta på en stat eller nation i taget.

Globalisering påverkar med andra ord hur arbetsmarknader i enskilda stater fungerar. Mats Lindqvist (u.å.; 2014) har i sin forskning på senare tid bland annat studerat nyliberalismens effekter på en europeisk och svensk arbetsmarknad. Genom etnografiska studier av såväl politiker som byggarbetare har Lindqvist utforskat de nya villkor som genererats bland annat av Sveriges inträde i EU, men också av EU:s expansion österut. Han visar till exempel hur migrationsflöden av EU-medborgare från öst till väst tycks stärka nationella gränser och kanske snarare utmanar solidariteten mellan arbetare än att stärka den (Lindqvist u.å.). Det är i detta landskap denna artikel ska röra sig, där EU:s rörlighetsdirektiv har skapat nya förutsättningar och problem för de som faller utanför de nationella välfärdssystemen.

Vi vill, i likhet med hur vi tolkar Lindqvist, visa hur det i Sverige skapas en ny klass, bestående av icke-önsk-

värda EU- och EES-medborgare (i fortsättningen EU-medborgare): de som inte är löntagare eller de som inte har rätt att utnyttja de förmåner som de sociala välfärdssystemen ska garantera. Det sker, vill vi mena, en exkludering av fattiga medborgare, de som inte har personnummer eller bankkonto. Något som blir än mer kännbart i ett samhälle som blir allt mer kontantlöst.

Denna nya klass skulle kunna förstås i termer av ett prekarat (jmf Standing 2012), men detta skulle nog medföra en del problem. Det material som denna artikel bygger på, EU-direktiv 2004/38 rörande samordning av sociala förmåner inom EU och den svenska nationella lagstiftningen för tillämpning av den fria rörligheten inom EU (Skatteverkets dnr 121 380303-10/111), tillåter inte riktigt den typen av kategoriserande och benämning av människor, eftersom det framför allt handlar om en analys av dokument. Vad vi däremot ser som möjligt är att tala om den prekaritet som präglar dessa EU-medborgares situation och därmed försöka undvika något av den statiska karaktär som begreppet prekarat släpar med sig (Casas-Cortés 2014:215). Prekaritet hänvisar istället till den nyliberala ordning som tvingar människor och kollektiv att bli beroende av osäkra och olönsamma anställningar (Barchiesi 2016). Utifrån de analyserade dokumenten kan en tydlig bild av en sådan ordning och sådana villkor tecknas.

FRI RÖRLIGHET I SVERIGE – VEM TILLHÖR?

Det som har väglett arbetet med integration inom EU har varit fri rörlighet av varor, kapital, tjänster och arbete. Men som

Schierup et al. påpekade, skapades EU:s sociala modell "in the shadow of an all-pervasive neoliberal 'economic and monetary model that constitute the *idée-force* of European integration" (Schierup and al 2006:18). Alla EU-medborgare har genom direktiv 2004/38, det så kallade rörlighetsdirektivet, tillsammans med sina familjemedlemmar rätt att fritt vistas inom samtliga medlemsstaters gränser.² Samma direktiv definierar dock även tre juridiska kategorier för EU-medborgare som rör sig över medlemsstaternas gränser, två för tillfällig vistelse, nämligen korttidsvistelse (under tre månader) eller långtidsvistelse (från tre månader till fem år) och permanent uppehållstillstånd (om vistelsen överstiger fem år).

Det är dessa kategorier som utgör grund för tilldelning av förmåner i värdlandets välfärdssystem. För korttidsvistelser finns det inga egentliga restriktioner vad gäller rörligheten. Rätten att bosätta sig är dock i de andra kategorierna avhängig EU-medborgarens status i fråga om anställning, deltagande i utbildning eller tillgång till tillräckliga ekonomiska resurser och sjukförsäkring, för att inte belasta värdlandets välfärdsresurser.

Den fria rörligheten inom EU är med andra ord beroende av välfärdsrelaterade, tidsrumsliga aspekter och etablerar inte självklart fri rörlighet för samtliga medborgare. Som direktiven pekar ut finns det följaktligen gränser för den fria rörligheten, vistelse över tre månader i andra medlemsstater bara är möjlig för självförsörjande EU-medborgare. Detta innebär att det endast är medborgare som arbetar, försörjs av annan medborgare eller själv kan betala sin sjukförsäkring som är fri att vistas i ett annat EU-land längre än tre månader (Carmel et al. 2016; Andrejuk 2017). I EU-direktiven jämföras alltså en

workfare-etik med principen om rättvis fördelning av välfärdsmedel, vilket i sin tur innebär att migranter inom EU inkluderas respektive exkluderas på klassmässiga grunder. Klasspositioner öppnar på så sätt möjligheter att röra sig mellan och vistas i andra EU-länder.

Även om fri rörlighet existerar på ett teoretiskt plan i EU skapar EU-direktiven skillnader inom kategorin EU-medborgare, vilket leder till att endast de självförsörjande EU-medborgare får tillgång till förmånerna i välfärdssystemen i värdländerna. Följaktligen får EU-medborgare tillgång till eller utesluts från den fria rörligheten på grund av klass, i meningen tillhörighet till gruppen självförsörjande eller anställda skattebetalare. Med andra ord exkluderas EU-medborgare som är illegala arbetare, arbetslösa och utstationerade arbetstagare (såsom exempelvis lettiska byggarbetare i Sverige) och kategoriseras som icke tillhörande. Att tyngdpunkten lagts vid ekonomiskt oberoende har bidragit till en diskursiv utslutning av de EU-medborgare som inte är självförsörjande.

Sammanfattningsvis rör mönstren som gäller välfärdsdefinierad tillhörighet med andra ord i första hand klassmässig kategorisering med tidsrumsliga aspekter när det gäller EU-medborgare. Genom att definiera vilka som är självförsörjande och långtidsboende sker en diskursiv och därigenom, vill vi mena här, klassmässig identifiering av vilka som har rätt att få tillgång till förmånerna i välfärdssystemen.

FRI RÖRLIGHET INOM EU – EN FRÅGA OM TILLHÖRIGHET?

Även om EU-direktiven gör en åtskillnad mellan aktiva, självförsörjande medbor-

gare å ena sidan och passiva, ”tärande” individer å den andra, så har varje medlemsstat ett betydande svängrum i hur europeiska lagar översätts och implementeras. Kramer (2017) visar bland annat hur intern mobilitet hanteras på vitt skilda sätt i europeiska länder. Implementeringen av EU-direktiv är särskilt viktiga inom den domän som rör social trygghet, eftersom EU-direktiven inte är överordnade nationella bestämmelser gällande välfärdsförmåner (Amelina et al. 2019). Trots EU:s intentioner att underlätta en samordning av välfärdssystemen och förbättra möjligheterna till fri rörlighet för arbetskraften är det i slutändan upp till varje enskild medlemsstat att fatta beslut om vem som är behörig att åtnjuta förmånerna i trygghetssystemen och villkora tillgången på skilda sätt. Detta har lett till att regelverken i olika stater skiljer sig åt, liksom att eventuella flaskhalsar finns på olika ställen i systemen (Amelina et al 2019; Lafleur & Mescoli 2018; Lafleur & Stanek 2017).

När det gäller Sverige är den stora flaskhalsen för EU-medborgare att få tillgång till ett svenskt personnummer, för vilket krävs att personen antas komma att bo i landet minst ett år.³ Personnummer är nyckeln för tillgång till allt från sociala förmåner till att öppna ett bankkonto eller att få tillgång till en hyreslägenhet (Amelina 2019, Kommerskollegium 2016). För EU-medborgare som har fått ett personnummer borde det vara en rättfram process att få tillgång till välfärdsstatens förmånssystem. Men för att kunna bli registrerad hos Skatteverket måste EU-medborgare dock kunna bevisa att de har minst en årsanställning och att de vill stanna mer än ett år, eller att de har en heltäckande sjukförsäkring och tillräckliga egna ekonomiska medel. Uppehålls-

rätten knyts alltså till anställningsförhållanden.

I Sverige är tillgången till den sociala välfärden tätt förbunden med en säker anställning. EU-medborgare som har anställningsavtal som sträcker sig över kortare perioder än ett år blir förhindrade att få personnummer, eller tillfälligt personnummer, så kallat samordningsnummer⁴, och hamnar utanför systemet. Samtidigt möter arbetsgivare strukturella svårighet att anställa EU-medborgare utan personnummer, till exempel kräver de administrativa programmen för lön och personnummer för exempelvis löneutbetalningar. Detta resulterar i att arbetsgivare ofta kräver ett personnummer innan de anställer en EU-medborgare. Detta skapar ett moment 22 för EU-medborgare, de behöver ett jobb för att få ett personnummer och ett personnummer för att kunna få en anställning.

Rätten till förmånerna hänger dock inte enbart på personnummer eller samordningsnummer. De flesta EU-medborgare måste vanligtvis också vara registrerade hos Försäkringskassan, som gör en egen skattning av huruvida den ansökande kan tänkas komma att bo i Sverige i minst tolv månader. Det är bara i de fall där Försäkringskassan anser att migranterns hemvist kan betraktas vara i Sverige som de får rätt till förmånerna.⁵

Personnummersystemet och välfärdsystemet, betraktat som en helhet, kan sägas skapa ett komplext nät av reglerande kriterier, baserade på tidsrumsliga aspekter såväl som på klass – i meningen att ha en anställning och bidra till välfärdssystemet genom att betala skatt.⁶ I Sverige är regleringarna i allmänhet byggda på nämnda uppehållsförhållanden.⁷ Systemet gynnar med andra ord engångs- eller långtidsmigranter, medan det skapar pro-

blem för mycket rörliga EU-medborgare och korttidsmigranter. En effekt av detta är att alla jobbsökande EU-medborgare, vilka enligt EU-direktiven har rätt att bosätta sig upp till sex månader som arbetslösa, inte registreras eller betraktas som tillhöriga eftersom de inte kan planera för att stanna (eller ordna sin livssituation) för längre period än ett år.

De enda oavlönade EU-medborgare som kan ses som tillhöriga är de som är ekonomiskt oberoende, såsom rika eller pensionerade EU-medborgare som har råd med privata sjukförsäkringar (där Skatteverket kräver ett tak på tio miljoner svenska kronor) (Kommerskollegium 2016:15). De önskade EU-medborgare är, i linje med detta, de som har förmågan att arbeta eller är självförsörjande. Detta exkluderar pensionärer, personer som är funktionshindrade samt EU-medborgare som inte är självförsörjande (t.ex. romska migranter). En annan kategori som exkluderas är vissa medborgare tillhörande den andra kategorin i EU-direktivet. De som är i Sverige på en långtidsvistelse (från tre månader till fem år) och som är mycket rörliga och/eller med korta anställningsavtal.

På så sätt skapas en splittring mellan olika slags EU-medborgare beroende på deras klasstillhörighet. Exkludering från ettårskontrakt och exkludering från avlönat arbete resulterar i en social exkludering. Denna sociala exkludering leder till skapandet av en ny sårbar klass, i riskzonen för fattigdom. Nya former av marginalisering och fattigdom med uteslutning från de sociala rättigheterna har uppstått i ekonomiskt avancerade välfärdsstater (Schierup et al. 2006).

I denna kontext, när det gäller fri rörlighet inom EU, spelar utomstatliga aktörer en allt viktigare roll både för att kontrollera

gränserna och underlätta gränsövergångar mellan medlemsländer. Gränser mellan EU-stater dras och förhandlas på skilda nivåer, vilket skapar ojämlikheter mellan medborgare, exempelvis mellan starkt företagsanknutna EU-medborgare (vars inträde i de sociala försäkringssystemen och arbetsmarknaden underlättades), arbetskraftsmigranter (som inträder på arbetsmarknaden individuellt men anställs av svenska företag) som även om de avkrävdes större insatser kunde komma i åtnjutande av förmånerna och EU-medborgare som arbetar illegalt, tillfälligt eller är arbetslösa.

De sistnämnda kategorierna har en mycket längre och svårare väg till det svenska välfärdssystemet, om de över huvud taget lyckas passera barriärerna i välfärdssystemet. Detta är en brokig grupp som kanske i första hand förenas av sin kamp att få personnummer, men också av användningen av olika juridiskt semilegala strategier för att få tillgång till detta.

EU-MEDBORGARES KLASSVILLKORADE TILLHÖRIGHET I SVERIGE

Som vi har visat i artikeln har statsgränser ändrat karaktär så att deras juridiska snarare än dess fysiskt avgränsade karaktär poängteras. Gränserna träder i kraft bland annat när det avgörs vem som har rätt till förmånerna i välfärdssystemet. EU-medborgare som bara har tillfälliga anställningsavtal har alltså fått tillträde till den svenska arbetsmarknaden, men inte till de sociala välfärdsförmånerna. Spänningsfältet mellan EU-direktiven och de enskilda staternas roll som verkställare av direktiven har lett till en situation där gränserna blir allt svårare att definiera. Olika verksamheter, såsom t ex byggföretag, drar nytta av denna luddighet. Det

finns många gömda gränser som håller de oönskade utanför eller bara tillfälligt innanför (Saar et al. 2019). De som hålls utanför systemen utnyttjas vidare av företag som å ena sidan ger dem tillgång till en arbetsmarknad utomlands, men som å andra sidan utnyttjar deras brist på valmöjligheter. Trots att det sällan nämns är med andra ord såväl internationella som lokala företag en kategori som blivit vinnare när det gäller den fria rörligheten inom EU. De har också fått en roll som grindvakter. Som sådana har de tilldelats ökad makt att kontrollera gränserna, i ett skenbart gränslöst politiskt samarbete.

Detta innebär att EU-medborgare är mer eller mindre beroende av de företag som anställer dem, både när det gäller att få tillgång till den svenska arbetsmarknaden och till de sociala välfärdssystemen. Inom EU upprätthålls inte längre gränserna vid en fysisk gräns och lagarna vinner inte längre sin giltighet utifrån nationell suveränitet utan kopplas till individen. Det är genom tillgången till social välfärd och den lokala arbetsmarknaden som gränser iscensätts. Pass, födelsecertifikat och skattedeklarationer är inte längre enbart officiella dokument utan kriterier för sociala distinktioner genom vilka samhällen exkluderar oönskade personer (Arendt 1976:23).

EU-medborgare som inte har rätt till personnummer blir lätta måltavlor för den industri som sysselsätter människor i halvt eller helt illegala verksamheter. En människa berövad sin juridiska status tvingas in i ett laglöst socialt liv och avtalslösa arbeten och exploateras på så sätt genom ett ofritt lönearbete (Neergaard 2018:20).

Vi står inför en process av illegalisering. Staten ger eller berövar rätten att vistas och arbeta lagligt i landet. När villkoren för vistelse i Sverige görs mer res-

triktiva hamnar allt fler arbetare i illegalitet och prekaritet. Som filosofen Grégoire Chamayou påpekar är den första effekten av illegalisering avregleringen av löneförhållanden: "Illegalisering utsätts för arbetsmarknadens predation" (Chamayou 2010:203).

Den juridiska exkluderingen hänger också samman med en "aktiv process för inkludering genom illegalisering" (Nicholas De Genova 2005:234). Detta främst i meningen att den lagliga uteslutningen av mobila EU-medborgare gör att de kan inkluderas på villkor som försätter dem i extremt sårbara positioner (Chamayou 2010:201). Denna politik är livsfarlig, i ordets rätta bemärkelse, en dödsbringande politik.

Vi har i artikeln visat att den fria rörligheten inom EU inte genomförs för alla medborgare eftersom klasstillhörighet begränsar möjligheten till fri rörlighet. De EU-medborgare som välkomnas är de som kan sälja sitt arbete fritt, åtminstone ett år. På så sätt likställs de med de "nationella" – de som har valt att bosätta sig i Sverige får möjligheten att stanna, men inte de som vill bara arbeta temporärt. På så sätt finns det ingen riktigt fri rörlighet. Den fria rörligheten är villkorad.

Det skapas med andra ord en ny klass bestående av icke-önskvärda EU-medborgare: de icke-löntagare eller de obehöriga till sociala rättigheter. Detta leder till exkludering av fattiga medborgare och de som saknar personnummer. Avsaknaden av personnummer har också till konsekvens att de blir obehöriga att skaffa ett bankkonto. Exkluderingen av fattiga förstärks dessutom i Sverige genom implementeringen av det kontantlösa samhället. Bevittnar vi en dold förföljelse av fattiga i Sverige? Bevittnar vi en återuppståndelse av rashygentankar i Sverige?

NOTER

- ¹ Denna artikel bygger på material insamlat inom ramen för forskningsprojektet Transwel - "Mobile Welfare in a Transnational Europe: An Analysis of Portability Regimes of Social Security Rights" (2015–2018) som finansierades av New Opportunities for Research Funding Agency Cooperation in Europe, Norface.
- ² Principen om fri rörlighet implementerades redan 1968 genom förordning 1612/68 och direktiv 68/360.
- ³ Folkbokföringslagen (1991:481) 3–4 § tolkas och tillämpas av Skatteverket genom ett ställningstagande av 2010. Folkbokföring av EES-medborgare och deras familjemedlemmar, Skatteverkets dnr 131 380303-10/111.
- ⁴ Ett tillfälligt personnummer, *samordningsnummer* har tagits i bruk. Initialt handlade detta om att möjliggöra för personer att betala skatt i Sverige. Det tillfälliga personnumret kan däremot inte efterfrågas av migranten själv, utan måste begäras av en organisation som efterfrågar det å migrantens vägnar.
- ⁵ I beräkningen tar de hänsyn till vistelsens längd och kontinuitet, migrantens situation, dvs. migrantens aktiviteter (stabilitet i engagemang, anställningsavtal), familjesituation och familjeband, utövat av icke-betalt arbete, boendesituation, beskattningsland. Migrantens intentioner att bo i Sverige minst ett år tas också med i beräkningen.
- ⁶ Klasskriteriet är mycket viktigt eftersom det ger EU-medborgare rätt till sjukvårdsförsäkring även om anställningsavtalet gäller en period kortare än ett år, och de därför borde vara exkluderade baserat på de tidsrumsliga kraven. Av den anledningen kan även dessa få vård på samma villkor som gäller för de som har blivit registrerade i befolkningsregistret. För att få tillgång till denna vård måste EU-migranten dock på förhand ansöka om ett intyg för att de bor i Sverige. Detta intyg visas sedan upp för vårdgivaren. Även om intyget utfärdas för att underlätta situationen för EU-medborgare med korttidsanställningar är det också ett villkor att inneha det.
- ⁷ Pensionssystemet utgör ett undantag.

REFERENSER

- Amelina, A.; Carmel E.; Runfors A. & Scheibelhofer E. (red.), 2019. *Free to Move, Free to Lose: Boundaries of European Social Citizenship*. London: Routledge.
- Arendt, Hannah, 1976. "Nous autres réfugiés", i *La tradition cachée*, Bourgeois, Paris Bourgeois, Paris (s. 57–77).
- Andrejuk, Katarzyna, 2017. Is Poland perceived as a welfare state by foreigners? Perception of Polish welfare system by immigrants from selected European countries. Paper presented at the WSF Workshop Welfare and Migration, The Hague, March 17.
- Barchiesi, Franco, 2016. "The violence of work: Revisiting South Africa's 'labour question' through precarity and anti-blackness", i *Journal of Southern African Studies* 42(5):875–891.
- Carmel, E.; Sojka, B.; with Papież, K., 2016. *Free to Move, Right to Work, Entitled to Claim? Governing Social Security Portability for Mobile Europeans*. WSF Working Paper No. 1/2016. Berlin: Norface Welfare State Futures.
- Casa-Cortés, Maribel, 2014. "A genealogy of precarity: A toolbox for rearticulating fragmented social realities in and out of the workplace", i *Rethinking Marxism* 26(2):206–226.
- Chamayou, Grégoire, 2010. *Les Chasses à l'homme*. Paris: La Fabrique éditions.
- Fröhlig, Florence; Maarja Saar & Ann Runfors, 2016. *Swedish and Estonian Discourses on Free EU-movement, Welfare and Belonging*. Welfare State Future working paper Transwel serie #3 /2016. University of Södertörn, Sweden, <https://welfarestatefutures.org/working-papers/>.
- Genova, Nicholas de, 2005. *Working the Boundaries: Race, Space, and "illegality" in Mexican Chicago*. Duke University Press: Durham 2005.
- Kommerskollegium, 2016. "När personnummer blir ett hinder – förslag på lösningar för EU medborgare i Sverige". Utredning 2016-07-01 Dnr 3.4.1-2016/01175-1.
- Kramer, Dion, 2017. Administering the Needy Union Citizen: The Impact of ECJ case law on National Welfare State Bureaucracy. Paper presented at the WSF Workshop Welfare and Migration, The Hague, March 17.
- Lafleur, Jean-Michel & Elsa Mescoli, 2018. "Creating Undocumented EU Migrants through Welfare: A Conceptualization of Undeserving and Precarious Citizenship", i *Sociology* 52,3:480–496.
- Lafleur, Jean-Michel and Nikolaj Stanek 2017. *South-North Migration of EU Citizens in Times of Crisis*. Imiscoe Research Series, Springer Cham.
- Lindqvist, Mats (First draft). "It must be just as we have it in Sweden". Narratives of Migrant Workers from the East. (u.å).
- Lindqvist, Mats, 2014. "Northern European space making in the era of neoliberal Europeanization and the emerging solidarity among Baltic Sea workers", i *Focaal – Journal of Global and Historical Anthropology* 70: 81–95.
- Neergaard, Anders, 2018. Klass i Sverige. Klasssamhällets rasifiering i arbetslivet. *Rapport 53. Katalys* – Institut för facklig idéutveckling.
- Saar, Maarja; Martin Ericson; Valeria Kopeykina & Florence Fröhlig, 2019. Who is free to move in EU free mobility space? The experience of borders by Estonian migrant in Sweden. *Geopolitics* (forthcoming)
- Schierup, Carl-Ulrik; Peo Hansen & Stephen Castles, 2006. *Migration, Citizenship, and the European Welfare State: A European Dilemma*. *Oxford Scholarship Online*. Oxford: University Press. Consulted 8 May 2019.
- Standing, Guy, 2012. "The Precariat: From Denizens to Citizens?", i *Polity* 44(4):588–608.

SUMMARY

*Class conditioned mobility within the EU
(Klassvillkorad rörlighet inom EU)*

In this article, we are addressing the issue of European labour mobility and show that the concept of class is embedded in the EU social policy framework. If EU provides common rules to protect mobile citizens' social security rights when moving within Europe in order to promote social cohesion and equality, they resulted in new legal boundaries within Europe between the ones who are protected by law and the ones who are excluded. Thus, the legal framework led to a situation in which law does not apply anymore on the basis of national sovereignty but on the basis of enclaves attached to individuals. Citizens become somehow extraterritorial (embodied boundaries). The analysis of EU policy documents related to the coordination of social security systems and the investigation of the

Swedish national regulations for implementation of free mobility, enable us to show that European free mobility is not a space facilitating free movement for everyone and that citizens might be bordered out depending on their class belonging. We argue that the legal framework has led to a policy of illegalization: the EU social framework far from protecting Europeans workers, has favoured market predation and the emergence of a new social class of citizens dispossessed of their social rights.

Keywords: European labour mobility, exclusion, class belonging, policy of illegalization, precarity.

Florence Fröblig, Senior lecturer, School of Historical and Contemporary Studies, Södertörn University, Huddinge, Sweden.

David Gunnarsson, Senior lecturer, School of Historical and Contemporary Studies, Södertörn University, Huddinge, Sweden.